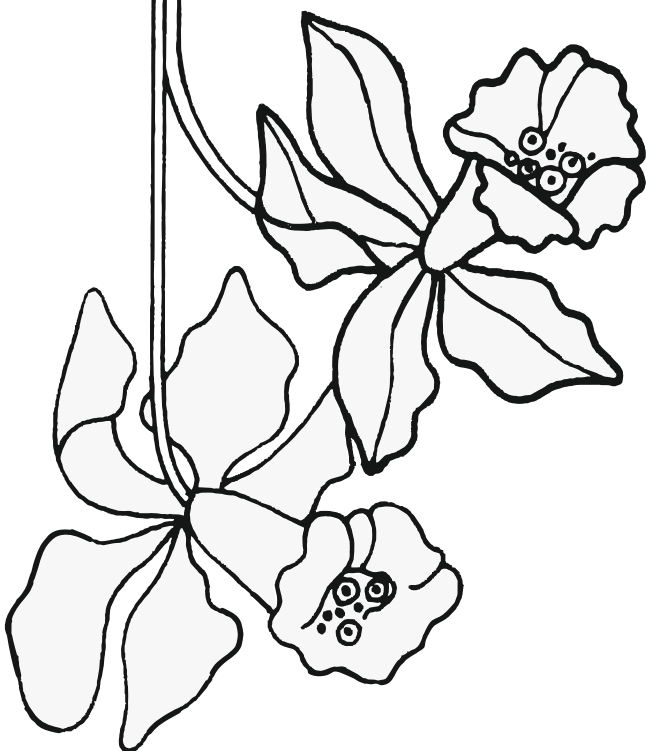
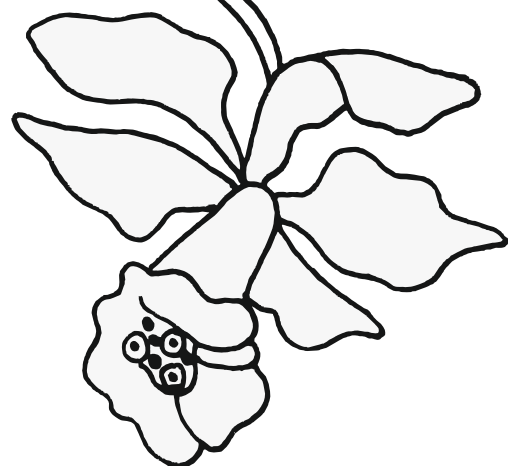

Sanda Mehedincu

*Drumurile muzicii
din timpuri vechi
până la trubaduri*

GRAFOART

©2025. Toate drepturile rezervate

Nicio parte din prezenta lucrare nu poate fi copiată, reprodusă sau transmisă prin niciun mijloc electronic sau mecanic și nu este permisă nicio formă de imprimare audio sau video fără acordul scris al Editurii Muzicale GRAFOART®.

În interpretarea publică se va menționa „Editura Muzicală GRAFOART®, București, 2025”.

Ilustrația copertei: grafică vectorială după cea a ediției din 1986.

În elaborarea prezentei ediții s-au utilizat lucrările:

Sanda Mehedincu, *Drumurile muzicii din timpuri vechi până la trubaduri*,
Editura muzicală, București, 1986.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MEHEDINCU, SANDA

**Drumurile muzicii din timpuri vechi până la trubaduri : carte ilustrată
pentru copii / Sanda Mehedincu. - București : Grafoart, 2025**
ISBN 978-606-747-269-1

78

EDITURA MUZICALĂ GRAFOART®

de utilitate publică prin Hotărârea Guvernului României nr. 94/2024

LIBRĂRIA MUZICALĂ *George Enescu*

București, piața Sfinții Voievozi nr. 1

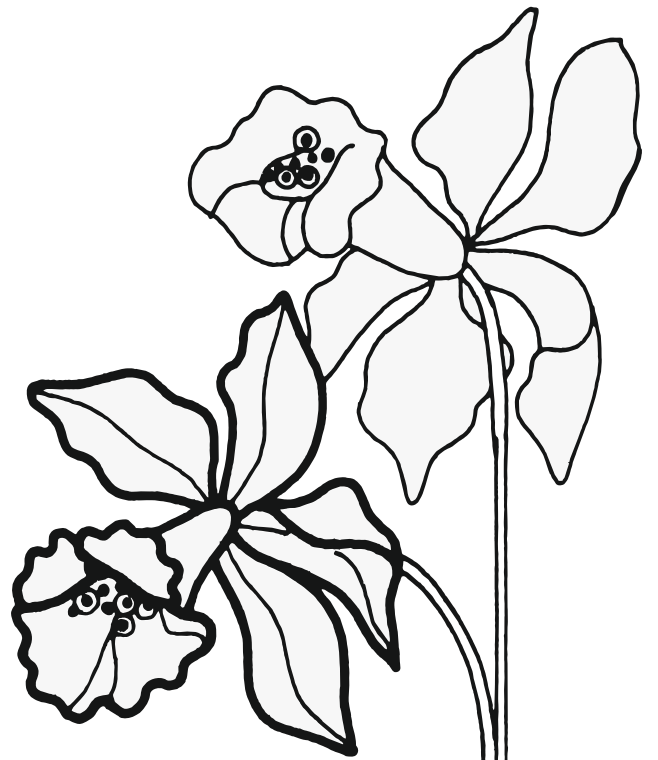
TEL.: 0747 236 278 (07-GRAFOART); 021 315 07 12

E-MAIL: GRAFOART1991@GMAIL.COM

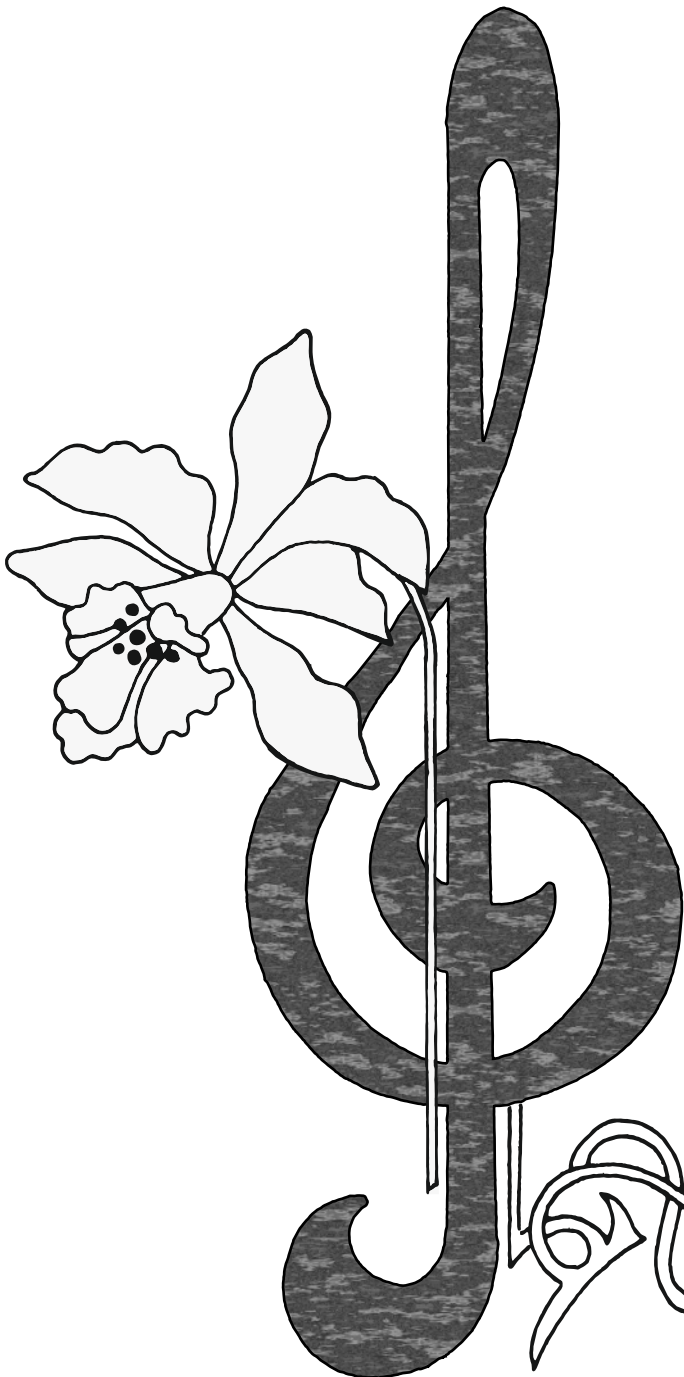
COMENZI ON-LINE: LIBRARIAMUZICALA.RO

Sanda Mehedincu

*Drumurile muzicii
din timpuri vechi
până la trubaduri*

*Carte ilustrată
pentru copii*

GRAFOART

Muzica la oamenii preistorici

Primele imagini despre muzică ne sunt date de desenele găsite pe pereții peșterilor în care cu mii de ani în urmă trăiau oamenii preistorici.

Astfel, într-o peșteră din Arizona (America de Nord), desenele reprezintă oameni preistorici dansând și cântând dintr-un fluiet cioplit și scobit din piatră.

Dansul și muzica, cu caracter magic, i-au inspirat pe unii „pictori” ai acelor îndepărtate epoci, immortalizând asemenea scene pe pereții peșterilor.

Muzica primitivă s-a născut ca acompaniament al dansurilor rituale, executate pentru îmbunarea forțelor naturii, în fața cărora primii oameni se simțeau înspăimântați și neputincioși.

La început, oamenii strigau și chiuiau ritmat, impresionați de ecoul peșterilor de la care „au învățat” să repete strigătele, în ritmul dansului.

Au scobit piatra din care și-au făcut fluiere; din dinții de mamut și-au făcut corni de vânătoare, după modelul cornului de bour.

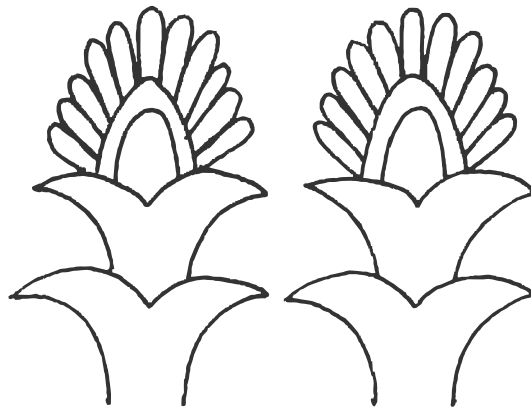
Au mai descoperit că un trunchi de copac scobit sună plăcut când este lovit cu pietre, și a apărut prima tobă. Au făcut apoi tobe din pielea animalelor, întinsă puternic pe bucăți de lemn sau pe scorburi găurite care răsună mai puternic.

Urechea vânătorului a descoperit curând că vibrația sforii arcului său produce sunete – vâjâie. Legând pe arc coarde de diferite lungimi, omul a creat prima „harpă” din lume.

Pricepuți și îndemânatici, au făurit primul fluiet din trestie, căruia i-au făcut apoi găuri; unind mai multe tuburi și lipindu-le cu rășină, au creat naiul.

Au găurit și scoicile și coarnele animalelor; fluierele lungi și rotunde, la început din piatră, prevăzute cu găuri, le-au turnat cu timpul în bronz și fier.

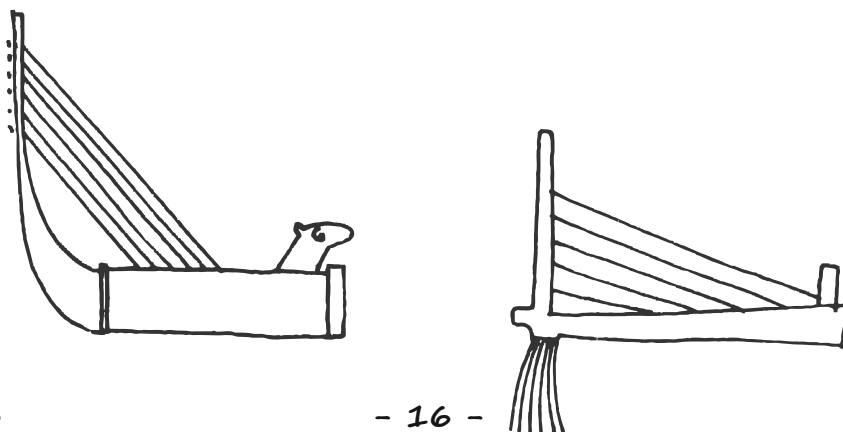
Muzica la sumerieni, asirieni și babilonieni

Ca și alte multe țări ale Antichității, muzica s-a dezvoltat și în Mesopotamia, mai întâi în temple, laolaltă cu ritualurile și ceremoniile fastuoase.

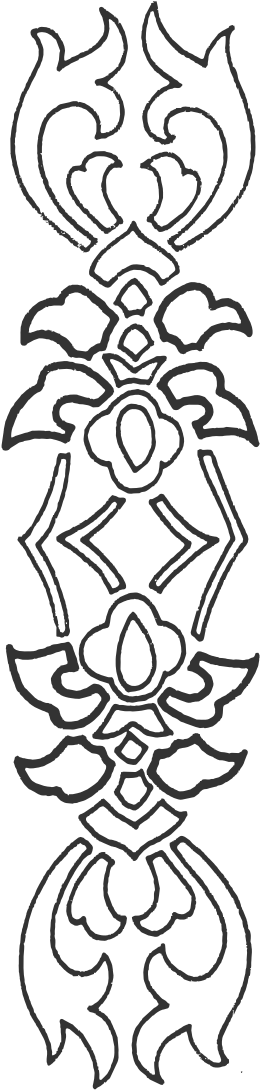
Din cea mai veche cultură a acestei țări, zisă sumeriană, s-au păstrat reprezentări ale unor lire împodobite cu capete de bouri, măiestrit sculptate și viu colorate (secolul XXVI î.e.n.), unele „cuie” reprezentând o scară muzicală cu 21 de sunete.

Ei foloseau peste 800 de semne, cu ajutorul cărora au scris frumoase poeme închinată divinităților și regilor din timpuri eroice, ca și despre legendarul potop.

Sumerienii foloseau între ani 3500 și 2000 î.e.n. harpa de diferite forme și dimensiuni, tobele, tamburinele, fluieretele.

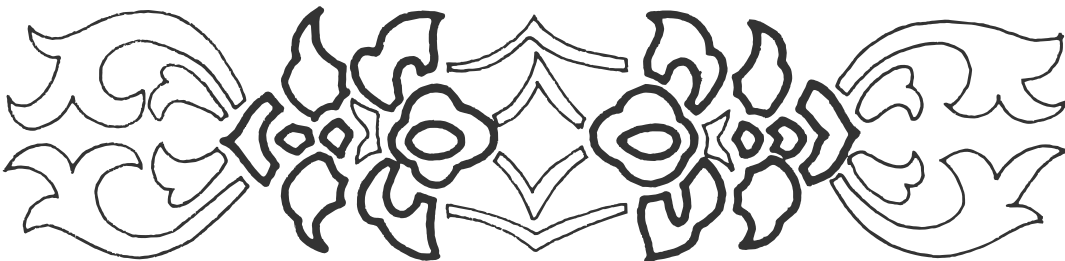

Muzica la japonezi

Vechile desene și picturi japoneze ne prezintă zei înconjurați de alte divinități care, în mijlocul norilor învolburați, cântă la diferite instrumente muzicale: tobe colorate, în care se bătea pe ambele capete ale cilindrului, și lăute galbene cu o dungă transversală neagră, mari, de forma unei pere.

Încă din cele mai vechi timpuri, pe lângă Curtea imperială funcționau orchestre imperiale. Muzica folosită în ceremonii de orchestrele curții se baza pe o serie de șase moduri pentatonice.

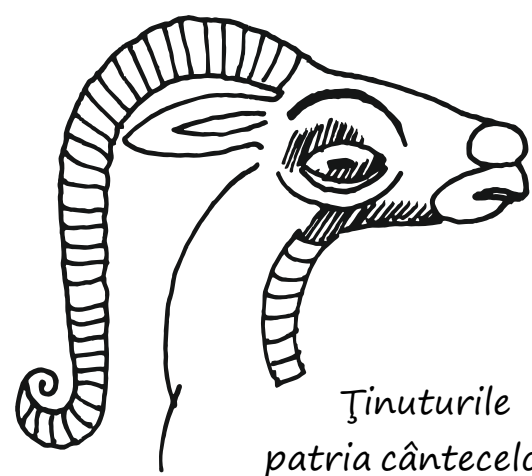

Muzica la mayași

În civilizația Maya (America Centrală) aveau loc procesiuni de muzicanți care agitau câte două moriști huruitoare, făcând un zgomot asurzitor.

Se mai foloseau tobe cilindrice din lemn, ca niște cazane, cu piele întinsă, așezate pe suporturi spre a le înălța de la pământ.

Țara cântecelor

Ținuturile dominate de Munții Carpați au fost din totdeauna patria cântecelor.

Din timpuri străvechi ca mijloc de comunicare și supunere a forțelor naturii, locuitorii acestor pământuri au folosit sunetele și melodiile.

Păstoritul, cultivarea pământului, culesul roadelor, semănatul, cultivarea viței de vie, erau însoțite de strigăte, cântece, dansuri cu măști, ospețe și alaiuri.

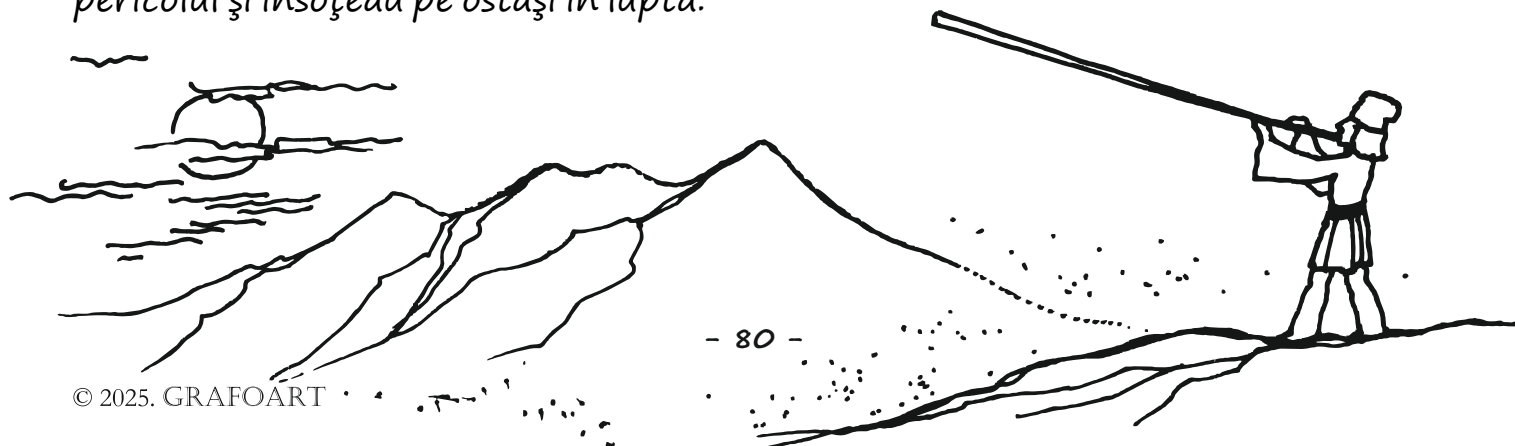
Se organizau mari serbări și cu ocazia schimbării anotimpurilor, însoțite de procesiuni, coruriacompaniate de instrumente de suflat. La lumina torțelor, se cânta și se juca sus pe platformele munților.

Se cânta din flaut, cimpoi, nai, corn, bucium, liră, chitare, trompete de argint.

Buciumul era unul dintre cele mai folosite instrumente muzicale. Folosit din timpuri foarte vechi de păstori, cu el se strigau chemări la mare distanță sau se buciumau cântece pastorale.

Buciumele erau drepte, curbate, fiind confecționate din doage de lemn de brad, paltin, frasin, tei, alun, învelite cu coaje de cireș, sau mesteacăn.

Sunetele de corn, carynx și trompete de argint erau mijlocul de comunicare între așezările agățate pe culmile munților; ele anunțau pericolul și însoțeau pe ostași în luptă.

Muzica la triburile germanice

Germanii au fost primii dintre popoarele barbare, zise și migratoare, care i-au atacat pe romani; ei se aflau așezați între Rin și Vistula. Vecini ai galilor, ei erau – precum scrie Tacit – oameni înalți, viguroși, blonzi cu ochi albaştri, locuind în cabane rotunde de lemn, în păduri.

Instrumentul lor muzical preferat este cornul – de luptă și de vânătoare.

Vânători și crescători de vite, germanii erau și buni meșteșugari – specialiști în olărit și prelucrarea metalelor.

Goții, vizigoții, ostrogoții, vandalii – de neam germanic – s-au întins până la Marea Nordului, Dunăre și Alpi.

Pe culmi înalte, se ridică semețe castelele de piatră, cu turnuri crenelate, ale germanilor burgunzi. Rinul, sub strălucirea soarelui, pare un râu de aur.

Sunetul prelung al cornului răsucit, din fier decorat cu semne runice, scos de către straja castelului regelui Gundichar, străbate văzduhul, pierzându-se departe în zările senine.

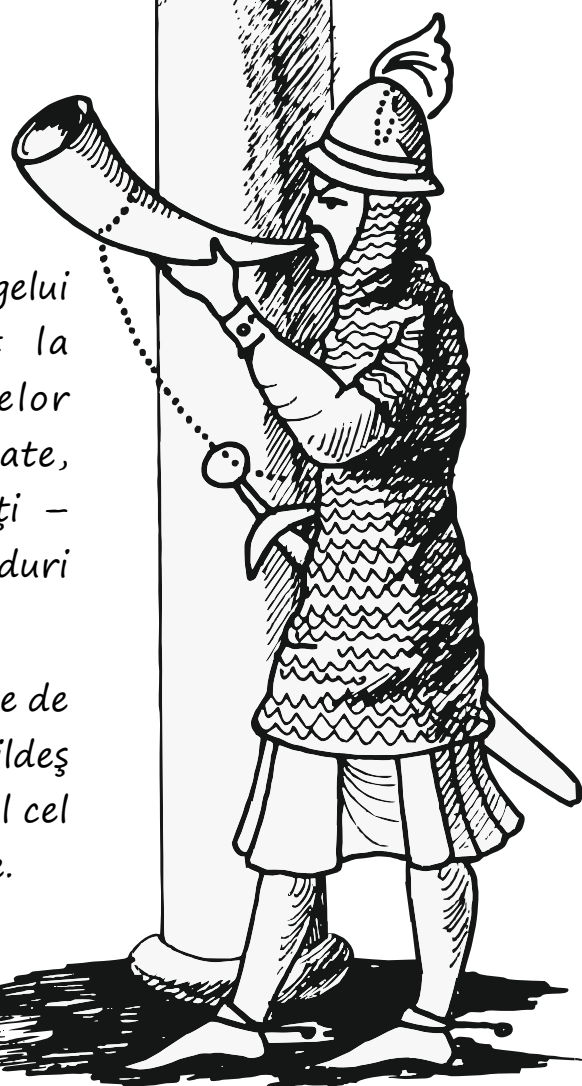
Castelul este în sărbătoare. Doamnele reginei Ute – în rochii cu pafte strălucitoare, având colane de mărgele colorate și brățări cu pietre scumpe –, împreună cu cavalerii purtând coifuri de aur și armuri strălucitoare se adună în jurul cântărețului călător, care cântă minunatul cântec al lui Siegfried și Krimhilda, acompaniindu-se cu rotha (instrument muzical lung și dreptunghiular), ciupind ușor lungile coarde cu un ac de metal (plectru).

Muzica în timpul lui Carol cel Mare

Ne aflăm în timpul legendarei domnii a regelui Carol cel Mare (Charlemagne), stabilit la Aix-la-Chapelle, în Franța. Sunetele lirelor carolingiene – cu frontoane măestrit lucrate, înfățișând chipuri de dragoni și șerpi încolăciți – răsună sub bolțile de piatră ale castelului cu ziduri groase, ferestre înguste și turnuri înalte.

Iar afară, soldații, cu coifuri și cămăși din zale de fier, sună prelung din olifant – cornul de aur și fildes adus în Europa de arabi –, instrumentul muzical cel mai folosit de cavalerii și nobilii epocii carolingiene.

Mâna ca mijloc didactic în Evul Mediu

În învățământul muzical medieval mâna a fost folosită ca ajutor și mijloc de învățatură.

Pe degetele mâinii stângi se scriau literele ce reprezentau sunetele: ut, re, mi...; ele erau citite și ajutau pe elevi când cântau, se presupune că ideea a fost a lui Guido d'Arezzo, iar mâna a fost denumită „mâna guidonică”. Această metodă a fost folosită multe secole și după moartea lui Guido d'Arezzo.

În anul 1032 Guido d'Arezzo creează portativul, la început din patru linii paralele, de culori diferite. Astăzi portativul cuprinde cinci linii negre și este prevăzut totdeauna cu o cheie care determină înălțimea notelor.

Menestrelj trubaduri

